

Openingsrede van de vice-voorzitter ir. J. van den Bos, gehouden op de 57e voorjaarsvergadering van de Koninklijke Nederlandse Bosbouw Vereniging op 29 april 1983 te Wageningen

Op 3 april j.l. is onze voorzitter Ton van der Poel overleden. Gedurende zijn lange ziekteperiode heb ik regelmatig contact gehad met Ton; ook over zaken van onze vereniging. Tijdens het laatste gesprek dat ik met hem had, kort voor zijn overlijden, heeft hij mij gevraagd het volgende aan u over te brengen. Het heeft Ton gehinderd dat hij geen afscheid heeft kunnen nemen van de vereniging tijdens onze laatste najaarsvergadering. Het schrijven van een persoonlijke brief was hem fysiek niet mogelijk. Het was zijn nadrukkelijk uitgesproken wens dat wij direct een opvolger voor hem benoemen. Ton maakte zich grote zorgen over de toekomst van de bosbouw in ons land; vooral door het toenemen van discussies over bosbouw uitgaande van ideologieën en niet gebaseerd op argumenten. Hij zag de Vereniging als het belangrijkste middel om daartegen stelling te nemen. Het was dan ook zijn wens dat wij doorgaan op de door ons al ingeslagen weg; nl. onze Vereniging te maken tot een platform voor zakelijke discussie over bosbouw, en vandaaruit in de maatschappij nadrukkelijk stelling nemen tegen ideologisch getinte benaderingen van bosbouw. Ons daarbij te baseren op de traditionele bosbouw, en daarbij geen compromissen te sluiten, óók als dit zou betekenen dat onze Vereniging kleiner van omvang zou worden. Hij heeft ons bij het gaan van deze weg, moed gewenst, sterkte en vooral veel wijsheid.

Collega Ton van der Poel studeerde in 1954 in Wageningen af. Van 1956 tot 1958 werkte hij in Zwitserland als Wetenschappelijk medewerker bij prof. Leibundgut. Deze periode heeft zijn bosbouwkundig denken en handelen in sterke mate bepaald. In zijn persoonlijke leven heeft hij in die periode een aantal van zijn beste vrienden leren kennen. In 1958 kwam Ton van der Poel als landschapsconsulent bij het Staatsbosbeheer. Later gaf hij leiding aan de bebossingen in de Polder. Vanaf 1973 was hij directeur van De Dorschkamp.

Wij hebben Ton van der Poel vooral gekend als collega, als mede-lid van onze Vereniging en in de laatste jaren als onze voorzitter. Hij heeft op een vooral aimabele wijze, maar wellicht daardoor, soms op een verrassend taaie wijze vasthoudend aan zijn bosbouwkundige opvattingen, een belangrijke rol in onze ver-

eniging vervuld. Zakelijk gezien zullen wij ons werk voortzetten, alsof er niets veranderd is; velen van ons zullen Ton van der Poel als vriend of als collega blijvend missen.

Dames en heren,

In mijn rol als een soort ad-interim voorzitter wil ik mijn openingsrede sober houden. Dat kan ook daarom omdat deze voorjaarsvergadering in sterke mate een voortzetting is van de najaarsvergadering. Een afronding van onze discussie over de wijziging van het huishoudelijke reglement, en een voortzetting van de bespreking van de strategienota. Ook onze excursie van vanmiddag is een voortzetting van de vorige, en beide hebben alles te maken met de strategienota. De onderwerpen die ik de vorige keer in het kader van bosbeleid en bospolitiek aan de orde stelde, zijn onverminderd actueel. Ik noem er twee.

De voorgenomen aanwijzing tot beschermd natuurmonument van een deel van de bossen in de Mispelindse en Neterselse heide en het opnieuw opschorten van de herbebossingssubsidie door de Minister van Landbouw en Visserij. In het kader van de aanwijzingsprocedure tot beschermd natuurmonument heeft het Provinciaal Bestuur van Noord-Brabant inmiddels haar advies uitgebracht aan de Minister van Landbouw en Visserij. Bij dit advies heeft het Provinciaal Bestuur gedeeltelijk de vanuit de bosbouw ingebrachte bezwaren gehonoreerd. De beslissing berust nu bij de Minister van Landbouw en Visserij. Het blijft in mijn opvatting voor de Nederlandse bosbouw onverminderd van belang duidelijk te maken dat een sectorinstrument dat zich richt op één functie, niet mag worden toegepast op een bosbeheer dat gericht is op een veelzijdige bosontwikkeling en daarmee op een veelzijdig maatschappelijk functioneren.

Helaas moeten we opnieuw constateren dat de werking van de beschikking subsidie herbeplanting, evenals in 1982 voor dit jaar opnieuw is opgeschort.

Zoals u weet heeft onze Vereniging zich hierover vorig jaar tot de Minister gewend. Overigens, gelukkig, in het goede gezelschap van andere groeperingen uit de bosbouw. Het Bosschap heeft tot tweemaal toe in een audiëntie bij de Minister grote aandacht gevraagd voor

de nadelige effecten van deze maatregel. De Minister heeft duidelijk uitgesproken dat hij de bezorgdheid deelt; hij heeft er echter ook geen enkel misverstand over laten bestaan dat een verhoging van de middelen op de Rijksbegroting voor bosbouwsubsidies in het algemeen, niet tot de mogelijkheid behoort. Wèl heeft hij toegezegd te streven naar een situatie, waarbinnen hij aan de herbebossingssubsidie ten opzichte van andere bosbouwsubsidies meer prioriteit kan toekennen. Hij denkt daarbij aan het opnemen van de herbebossingssubsidie in de bosbijdrageregeling. De Minister heeft hiervoor inmiddels advies gevraagd aan de Bosbouwvoorlichtingsraad en aan het Bosschap.

Eens te meer wijst deze ontwikkeling erop dat de gevolgen van de moeilijke situatie van 's-Rijks schatkist niet aan de bosbouw voorbij gaan. Het is in de komende jaren, van het grootste belang dat de bosbouwwereld in woord en daad aantoont dat bosinstandhouding voor een zeer belangrijk deel gefinancierd kan worden uit de directe opbrengsten die verkoop van hout kunnen opleveren. Het gaat daarbij om niets meer of minder dan vechten voor het behouden van voorwaarden waarbinnen wij in staat zijn onze bossen in stand te houden en verder te ontwikkelen. Immers, instandhouding en ontwikkeling zijn de basis-voorwaarden voor het functioneren van bos in welke richting dan ook.

Daarom kan en moet deze inspanning in eensgezindheid uitgevoerd worden. Ik doe daarom vanaf deze plaats een beroep op u, en over uw hoofden heen, in de richting van een ieder die zich inzet voor de instandhouding van bos in ons land, bij optreden naar buiten de eensgezindheid te bewaren. Eigenaren en beheerders van bos kunnen in ons land gelukkig in een redelijke vrijheid hun eigen doelstellingen bij het bosbeheer bepalen – daarbij heel verschillende accenten bij de functie-ervulling van het bos nastreven – gelukkig kunnen zij daarover stevig van mening verschillen. Het belang van de bosinstandhouding is echter een gemeenschappelijk belang. Dat belang dienen wij niet, door voor de publieke tribune over elkaar heen te rollen. Vooral hout levert het zo noodzakelijke geld op voor de bosinstandhouding, ook hout dat als nevenproduct van natuurbeheer geogst wordt, en ook de instandhouding van natuurbos kost geld.

Hout moet verkocht worden en daarom mag, ben ik van mening, een kort overzicht van de actuele houtmarkt in de openingsrede van de voorzitter niet ontbreken. Ik lees u voor wat op dit gebied zeer deskundige leden van onze Vereniging voor mij hebben opgeschreven.

Ten opzichte van de economische situatie van najaar 1982 is één aspect belangrijk gewijzigd: de rente op geleend geld is tot op $\frac{2}{3}$ van het toenmalige peil gedaald. Voor het overige staan zowel regionaal als mon-

diaal de barometers van de economie nog op slecht weer; toch beginnen hier en daar schuchtere tekens van herstel zichtbaar te worden. De voor de bosbouw zo belangrijke bouwmarkt zal zich in 1983 in Nederland niet herstellen; in Duitsland en in Engeland verwacht men wel een opleving.

De belangrijkste verbruiker van inlands rondhout, krantepapierfabrikant Parenco b.v., slaagde in 1982 erin zijn geplande verwerkingscapaciteit te halen; een belangrijke stap op de weg naar het terugverdienen van de forse investeringen. Een tweede belangrijke verbruiker van inlands rondhout, Verenigde Papierfabrieken Eerbeek b.v. – goed voor een verbruik van 40.000 ton populierehout – slaagde er zelfs in een flink positief bedrijfsresultaat over 1982 te halen. De capaciteit voor het zagen van inlands hout wordt momenteel uitgebreid door het in bedrijf nemen van een tweede profiel-verspaner lijn door Willemsen Naaldhout b.v.; de daarbij verkregen hak-spanen vormen een hoogwaardige grondstof voor de papierindustrie.

Deze gunstige ontwikkelingen, die deels een structurele karakter hebben, kunnen niet verhinderen dat de meest nabije toekomst voor de afzet van inlands hout niet zonder zorgen is. In analogie met een reeds eerder zichtbaar geworden marktbeeld in de Duitse Bondsrepubliek hebben nu ook in ons land en in België de rondhoutverwerkende industrieën hoge voorraden. Dat leidt tot vertraging bij de aflevering en gedeeltelijk tot verlaging van sortimentsprijzen. In tegenstelling tot de situatie in de Bondsrepubliek hebben de prijzen voor langhout loco bosweg in het lopende bosjaar bij ons nog stand gehouden. Voor een belangrijk deel was, naar onze indruk, dat toe te schrijven aan een tekort aan werk bij exploitanten van boswerk, waardoor dezen tegen nauwelijks méér dan vergoeding van lopende kosten, bereid bleken vellingswerk uit te voeren. Zo'n situatie kan geen blijvende zijn en wij zagen dan ook exploitatiebedrijven in faillissement of in liquidatie gaan.

Uit het voorgaande zal u duidelijk zijn, dat voor zelfs maar het handhaven van de prijzen voor langhout loco bosweg in het bosjaar 1983/1984 méér nodig is dan het handhaven van het huidige niveau van de sortimentsprijzen loco verbruiker. Door middel van gezamenlijk marktbeleid zouden bouseigenaren aan dat meerdere kunnen bijdragen.

In de sfeer van de houtproductieve functie blijvend, wil ik nog twee recente gebeurtenissen onder uw aandacht brengen. In december j.l. is door het bestuur van de Stichting Bos en Hout het rapport de "Beschikbaarheid van Hout" aan de Minister van Economische Zaken aangeboden. Dit rapport werd door de Stichting Bos en Hout opgesteld in opdracht van deze Minister, en dit naar aanleiding van de motie Braams/Van der Linden. Het rapport geeft een overzicht van de wereld-

houtmarkt, met een analyse van de consequenties die dit heeft voor het te voeren grondstoffenbeleid voor het produkt hout in ons land. In het rapport wordt een groot aantal aanbevelingen geformuleerd. De Minister van Economische Zaken heeft inmiddels het rapport aan de Staten Generaal aangeboden en daarbij tevens aangekondigd binnenkort een nota aan te bieden met zijn beleid ten aanzien van de grondstof hout.

Gedeeltelijk reeds als uitvloeisel van dit rapport hebben de Ministers van Landbouw en van Economische Zaken onlangs een "Overleggroep houtvoorziening en

houtproduktie" ingesteld. In de overleggroep hebben vertegenwoordigers van het bedrijfsleven en ambtenaren zitting. De belangrijkste taak zal zijn te adviseren over het beleid ten aanzien van de houtvoorziening van de Nederlandse industrie en, in relatie daarmee, over de bevordering van de houtproduktie. Het is, voor zover mij bekend, de eerste maal dat op Rijksniveau een commissie belast wordt met het uitsluitend behartigen van het produktieaspect van het bosbouwbeleid.

En als zodanig, dacht ik, zeker het vermelden waard.

Verlag van de 57e voorjaarsvergadering gehouden op 29 april 1983 te Wageningen

1 Opening

De vice-voorzitter J. van den Bos opent de vergadering met het herdenken van het overlijden van onze voorzitter A. J. van der Poel. Het overlijden van Ton van der Poel is een verlies voor de bosbouw en onze vereniging.

2 Notulen van de 58e najaarsvergadering

De notulen-commissie bestaande uit de heren W. J. Kooy, J. S. Posthuma en S. M. G. de Vries heeft de notulen goedgekeurd.

3 Benoeming notulen-commissie

In de commissie ter verifiëring van de notulen van de 57e voorjaarsvergadering worden benoemd mw. E. M. van Brero en de heren H. van Medenbach de Rooy en W. Boxsem.

4 Ingekomen stukken en mededelingen

– Door het bestuur is een brief gestuurd naar Minister Braks waarin het bestuur haar ongerustheid kenbaar maakt over het opschorten van de herbebossingsbijdrage.

– Het bestuur heeft haar verbazing en ongenoegen kenbaar gemaakt, middels een schrijven gericht aan het provinciaal bestuur van Brabant, inzake het voorstellen de Mispelendse en Neterdse heide de bestemming te geven van beschermd natuurmonument.

– Door de Activiteitencommissie is een enquête ge-

houden om de meningen en interessen te polsen voor een buitenlandse excursie medio 1984. De meeste interesse gaat uit naar een bezoek aan Hongarije. Opvallend is dat vele personen als eigen keus Engeland/Schotland noemen.

– Als nieuw lid hebben zich aangemeld: J. P. G. de Klein, R. Elsenaar, J. Vorstermans, D. J. Haan-Wiegman, J. H. L. van de Mortel, H. Koop, R. van de Winkel, G. N. J. Mohren, P. R. Schütz, A. M. M. van Dessel, J. W. G. Pfeiffer, H. H. Niemeijer, M. P. van der Heijden, L. Schaap, S. Andel, F. Mijnten, A. van Gelder, A. J. Verbeek.

– Hun lidmaatschap hebben beëindigd: J. J. C. van Dijk van 't Velde, mev. A. M. ten Kate-Hazevoet, S. G. van Geuns, M. Bouman, W. Schuring, H. H. Niemijer, J. C. M. van Iersel, J. Braam, mev. Oudemans-Hacke, M. P. Bijlsma, H. L. Dinger, H. J. W. Holterman, W. J. Schuitemaker, H. E. Duintjer, E. Stapelveld, C. J. Veldhuizen, P. J. Veldhuizen, Th. J. Verdenius, D. van Hattem, J. J. E. Kortman, Gem. Veldhoven.

5 Verslag kascommissie

De kascontrole door de kascommissie, bestaande uit J. K. R. van de Wijngaard, B. Groenhuis en J. van der Berg, heeft plaatsgevonden. De kascommissie stelt voor de penningmeester te dechargeren.

6 Balans en exploitatierekening 1982

Geconstateerd wordt:

– Een duidelijke terugval in advertentie-opbrengsten. Dit geldt eveneens voor de verkoop van overdrukken.

– De balans toont een negatief saldo van f 5.065,-.

7 Benoeming lid kascommissie

De heer J. K. R. van den Wijngaard wordt na drie jaar zitting te hebben gehad in de kascommissie opgevolgd door R. A. M. van Hoesel. De heer B. Groenhuis treedt vroegtijdig uit de commissie en wordt opgevolgd door B. van Boven.

8 Studentenlidmaatschap

Het bestuur heeft de leden een wijziging van het Huis-houdelijk Reglement voorgelegd opdat bosbouwstudenten van de Landbouwhogeschool in Wageningen en van de Bosbouw en Cultuurtechnische School in Velp, na het voltooid hebben van de propaedeuse, lid kunnen worden van onze Vereniging. Er is hierbij sprake van een volwaardig lidmaatschap en derhalve zullen deze toekomstige leden ook het gebruikelijke lidmaatschap-contributie dienen te betalen. Het voorstel van het bestuur wordt door de vergadering met een ruime (meer dan driekwart) meerderheid aanvaard.

9 Bestuursmutaties

J. Sevenster treedt reglementair af en is niet herkiesbaar.

Benoemd worden:

M. Bol als voorzitter;

GEVRAAGD:

Grote en kleine partijen

- ★ POPULIEREN
- ★ BEUKEN
- ★ EIKEN en
- ★ DENNEN RONDHOUT

Fa. Gebr. van Vilsteren

houtverwerkende industrie, Postbus 296,
8000 AG Zwolle, tel. 05200-13364.

Fa. BOSLAND

**Beheer en advies van
Bos en Natuurterrein**

Tuinstraat 4
6828 BG Arnhem
085-423643

- ★ Planning
- ★ Inventarisatie
- ★ Blessen
- ★ Exploitatie

B. Groenhuis als lid;

J. L. Volmuller wordt herbenoemd.

Mutaties Redactiecommissie

De heren J. Kuiper en J. Sevenster treden af.

Zitting in de Redactiecommissie nemen de heren: B. Groenhuis, P. R. Schütz en G. van Tol.

10 Nota "Strategie van de activiteiten van de KNBV voor de komende 2 à 3 jaar"

Evenals in de twee voorgaande ledenvergaderingen vindt een levendige discussie plaats. Vele opmerkingen worden als zinvol ervaren en zullen door het bestuur in de definitieve nota verwerkt worden. De definitieve nota zal de leden ter kennisname worden toege-stuurd.

11 Mededelingen

– Najaarsbijeenkomst is op 20 en 21 oktober in Drente. Het thema zal gewijd zijn aan het Meerjarenplan Bosbouw. De bijeenkomst zal worden voorafgegaan door regionale bijeenkomsten waar boscigena-ren in kleiner verband een eerste kennismaking zullen hebben met het meerjarenplan.

– Studiekringdag is op 25 november. Thema "Ge-zonde Bossen?"

Kwaliteit en techniek - een klasse apart

POSCH HOUTKLOVER

**Probleemloos,
robuust
en
veilig**

keuze uit 4 modellen:

Hydro Mini:	kloofkracht 8 ton
Hydro Max:	kloofkracht 10,5 ton
Hydro Super:	kloofkracht 20 ton

Houtklover Maxi met
slijtkegel.
Grootste veiligheid
door nooduit-
schakeling

In bedrijf te
bezoeken

PEULEN

Oostplein 130 3011 KX ROTTERDAM 010-11 71 66